
"Rok liturgiczny. To sam Chrystus, który trwa w Kościele", Mattias Augé, tłum. Krzysztof Stopa, Kraków 2013 : [recenzja]

Liturgia Sacra. Liturgia - Musica - Ars 20/2(44), 573-574

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

i ufundowanie nagród dla laureatów konkursu organowego. Słowa wdzięczności należą się także instytucjom, które współpracowały z Wydziałem Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Tarnowie: Zespół Szkół Muzycznych w Tarnowie, Bazylika Katedralna w Tarnowie oraz Diecezjalne Studium Organistowskie w Tarnowie.

W sposób szczególny słowa wdzięczności należą się pedagogom naszego Studium: mgr. Słowomirowi Barszczowi, mgr. Wiesławowi Kaczorowi oraz mgr. Wojciechowi Szcerbie, którzy wraz z piszącym te słowa stanowili Komitet Organizacyjny wszystkich wydarzeń odbywających w ramach Dni Cecyliańskich, za ich inspiracje i nowe pomysły, ofiarność, zapał i wspaniały przykład dawany młodym adeptom sztuki organowej zatroskania o poziom muzyki sakralnej w naszej diecezji.

Wszystkim, w miarę ich zaangażowania w organizację IV Tarnowskich Dni Cecyliańskich, niech Pan Bóg po trzykroć wynagrodzi.

Ks. Grzegorz Piekarz

Recenzje i omówienia nadesłanych książek

LITURGIKA

MATIAS AUGÉ, *Rok liturgiczny. To sam Chrystus, który trwa w Kościele*, tłum. Krzysztof Stopa, Kraków: „Homo Dei” 2013, 356 s., ISBN 978-83-62579-91-4.

Publikacja zachowuje swoją oryginalność pośród licznych opracowań na temat roku liturgicznego, gdyż autor w trakcie prezentacji stara się uwypuklić teologiczny, a także duchowy wymiar roku liturgicznego. Nie pomija także aspektów historycznych i celebracji.

Prezentacja zagadnienia trzyma się schematu opartego na własnej, wewnętrznej logice autora, który najpierw podaje kryteria metodologiczne, aby wyjaśnić, w jaki sposób zamierza podejść do zagadnienia (rozdział 1). Następnie zajmuje się tematyką czasu liturgicznego, gdyż rok liturgiczny sytuje się w relacji między czasem historii zbawienia a czasem celebracji tajemnicy zbawienia (rozdział 2). W dalszej części autor trzyma się metody historyczno-genetycznej, aby pokazać, że rok liturgiczny narodził się z misterium Paschy, a następnie stopniowo rozrastał się w ciągu pierwszych trzech wieków (rozdział 3). Dopelnieniem tej problematyki jest krótki rozdział 4 na temat kalendarza liturgicznego. Po nim szczególną uwagę poświęcił niedzieli, która jako dzień Pański i tygodniowa Pascha jest pierwszą celebracją liturgiczną pojawiającą się w historii (rozdział 5). Następnie prezentuje studium corocznej Paschy i jej rozwoju w liturgii rzymskiej (rozdziały 6, 7 i 8) oraz analizuje cykle liturgiczne: okres objawienia się Pana (rozdział 9) i okres zwykły (rozdział 10), a także święta idei (rozdział 11), kult Maryi (rozdział 12) oraz aniołów i świętych

w ciągu cyklu rocznego obchodów misterium Chrystusa (rozdział 13). Całość omówienia kończy nakreśleniem zasadniczych linii teologii i duchowości roku liturgicznego (rozdział 14).

ZBIGNIEW MICHAŁ GŁOWACKI, *Księdza Adama Ludwika Szafrąńskiego teologia liturgii*, Lublin: Wydaw. KUL 2013, 290 s., ISBN 978-83-7702-732-5.

Autor postawił sobie za cel przedstawienie teologicznego rozumienia liturgii przez ks. Adama Ludwika Szafrąńskiego zarówno co do jej istoty, czyli znaczenia teologicznego, jak też jej funkcji w Kościele. Specyfika dzieł ks. Szafrąńskiego narzuciła autorowi metodę przyjętą w pracy, dlatego zastosował w opracowaniu klucz wyznaczony na podstawie określenia liturgii z Konstytucji o liturgii (nr 7). Istotnymi terminami, do których ks. Szafrąński odwoływał się w teologii liturgii, są: kapłaństwo Chrystusa, Kościół i sakramenty. One to stały się podstawą konstrukcji opracowania, które podzielono na pięć rozdziałów.

W pierwszym rozdziale przedstawiono osobę ks. Szafrąńskiego, jego działalność naukową i zagadnienia, które w szczególny sposób go zajmowały. Istotę liturgii w ujęciu ks. Szafrąńskiego ukazano w drugim rozdziale, natomiast relacje, jakie łączą liturgię z Kościołem, przedstawiono w trzecim rozdziale. Następny rozdział dotyczy ujęcia wybranych sakramentów świętych w kontekście wcielenia i misterium Paschy Chrystusa. Ostatni rozdział porusza zagadnienie roli i miejsca Eucharystii w życiu Kościoła.

BARTŁOMIEJ MATCZAK, *Cipriano Vagaggini OSB i reforma liturgiczna. Studium na podstawie zbiorów Archiwum w Camaldoli* (Modlitwa Kościoła 15), Kraków: „Tyniec” 2013, 385 s., ISBN 978-83-7354-483-3.

Autor postawił sobie za cel odkrywanie roli, jaką o. Cyprian Vagaggini OSB odegrał w odnowie liturgicznej po Soborze Watykańskim II. Osiągnięcie wyznaczonego celu opierał na badaniach archiwalnych i studium dzieł opublikowanych przez Vagagginiego. Pierwszy rozdział opracowania dotyczy okresu prac komisji przedprzygotowawczej, przygotowawczej i redakcyjnej związanej z powstaniem Konstytucji o liturgii świętej. W drugim rozdziale autor zajął się problematyką Mszy św. koncelebrowanej. W kolejnym rozdziale ukazał zagadnienia związane z powstawaniem nowych modlitw eucharystycznych po Soborze Watykańskim II. Ostatni rozdział dotyczy sakramentów i pojawiających się w ich tle, jako temat drugorzędny, sakramentaliów.

MARCIN OLEJNICZAK, *Treści teologiczno-liturgiczne formularza Mszy w dzień uroczystości Zesłania Ducha Świętego* (Scripta Theologica Thoruniensia 26), Toruń: Wydaw. Naukowe UMK 2013, 139 s., ISBN 978-83-231-2967-7.

Podstawowy cel opracowania stanowi ukazanie teologicznych treści celebracji Pięćdziesiątnicy poprzez analizę tekstów biblijnych, i euhologicznych połączonych ze sobą, aby w ten sposób dać pełny obraz celebracji. W pierwszym rozdziale